

แบบฟอร์มการ

การจัดการความรู้ของหน่วยงานเวชภัณฑ์กลาง

หัวข้อในการจัดการความรู้ (Knowledge Vision)

เรื่อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้ระบบโลจิสติกส์ในหน่วยเวชภัณฑ์กลาง

12 / มิถุนายน / 2561 ที่จัดการความรู้

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม .....

1. นางนงนุช เข้มวงศ์ ผู้จัดการความรู้ (KM Manager)
2. นางสาวสุวรรณา สีนสวาท คุณอำนวย (Facilitator)
3. นางสาววิรุษา เรืองบุญ คุณลิขิต (Note Taker)
4. นายพรเทพ จันทร์แก้ว คุณกิจ
5. นายภิรมย์ ทองคุณกิจ คุณกิจ
6. นางชนพร อยู่ยงค์ คุณกิจ
7. นายธีรพล สุขชาติ คุณกิจ
8. นายเอกมงคล ระบอบ คุณกิจ

1. หลักการและเหตุผล

ความปลอดภัยในการรักษาพยาบาลผู้ป่วย (Patient Safety) ถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญทางการแพทย์ เป็นอย่างมาก โดยกระบวนการในการรักษาแต่ละขั้นตอนมีความเสี่ยงต่อการเกิดข้อผิดพลาดได้ โรงพยาบาลเป็นองค์กรที่มีผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์เช่น ยาและเวชภัณฑ์ อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ เป็นต้น ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญและมีผลกระทบต่อชีวิตผู้เข้ารับบริการทางการรักษา แต่การไหลของวัสดุคน และข้อมูลในโรงพยาบาลมีความซับซ้อน ทำให้แต่ละหน่วยงานในโรงพยาบาลยังไม่สามารถเชื่อมต่อข้อมูล ระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ระบบไม่มีข้อมูลในการติดตามและสอบย้อนกลับยาและเวชภัณฑ์ ในกรณีที่เกิดผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์เกิดปัญหาหรือต้องเรียกคืนสินค้า โลจิสติกส์เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการไหล ซึ่ง Stock และ Lambert(2001) ได้นิยามการไหลนี้ไว้ ใน 3 รูปแบบคือ

- 1) สินค้า/บริการ (Material Flow) เป็นการไหลในรูปของPhysical Movement
- 2) ข้อมูล (Information Flow) เป็นการไหลของข้อมูลเพื่อการสื่อสาร เช่น ต้องการสินค้าอะไร จำนวนเท่าใด ราคาสินค้าก็บาท เป็นต้น
- 3) เงินหรือผลตอบแทนอื่น (Financial Flow) เช่น ค่าสินค้าหรือบริการที่ต้องจ่ายเพื่อแลกกับสินค้า หรือบริการที่ได้รับ และการไหลที่เกิดขึ้นนี้มุ่งเน้นความสำคัญที่ตัวสินค้าหรือบริการเป็นหลัก โดยมีเป้าหมายว่า ไหลอย่างไรจึงจะเกิดประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม พบว่าการติดตามยอดคงเหลือของสินค้า (On Hand) สามารถติดตามได้เฉพาะสินค้าที่ มีการจัดเก็บอยู่ภายในคลังสินค้าหลักเท่านั้น เมื่อมีการเบิกจ่ายออกจากคลังหลักไปแล้ว ระบบจะตัดยอด คงเหลือออกจากระบบสารสนเทศในทันทีแม้ว่าตามข้อเท็จจริง สินค้าอื่นๆ ยังไม่ได้นำไปใช้งานก็ตาม ส่งผลให้ ยอดคงเหลือของสินค้าในระบบสารสนเทศแสดงผลเฉพาะสินค้าที่จัดเก็บในคลังหลักเท่านั้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อลดขั้นตอนในการเบิกจ่ายและขนส่งเวชภัณฑ์กลาง

2.2 เพื่อลดระยะเวลาในการเบิกจ่ายเวชภัณฑ์

2.3 เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งเวชภัณฑ์

2.4 เพื่อลดระดับสินค้าคงคลังให้เกิดความเหมาะสม

3. เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

3.1 ลดขั้นตอนการเบิกจ่าย 50%

3.2 ลดระยะเวลาในการเบิกจ่ายเวชภัณฑ์ 50%

3.3 ลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งเวชภัณฑ์ 50%

3.4 ลดระดับมูลค่าเวชภัณฑ์คงคลัง 50%

4. วิธีการ/รูปแบบการจัดการความรู้ *** (กรณีระบุ) ***

Success Story Telling (SST) (กรณีเลือกข้อนี้ให้ใส่ข้อมูลตามตารางข้อ 5.1)

The World Cafe (กรณีเลือกข้อนี้ให้ใส่ข้อมูลตามตารางข้อ 5.2)

5. กระบวนการจัดการความรู้ (Share & Learn)

5.1 Success Story Telling (SST)

5.2 The World Cafe

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share & Learn)	เทคนิค/วิธีการ (Action)
1. เป้าหมายของการนำโลจิสติกส์มาใช้ในการเบิกจ่ายเวชภัณฑ์	1.1 เพื่อลดขั้นตอนในการเบิกจ่ายเวชภัณฑ์ของหน่วยงานต่างๆ 1.2 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเวชภัณฑ์ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ	สุนทรียสนทนา
2. วิธีการพัฒนา	2.1 การสำรวจปัญหาในคลังเวชภัณฑ์พบว่าไม่ทราบยอดคงเหลือที่แน่นอน -ขั้นตอนการเบิกจ่ายซ้ำซ้อน รวมทั้งหมด 13 ขั้นตอน -หน่วยย่อยไม่มั่นใจว่าคลังจะมีของให้เบิกจ่ายอย่างเพียงพอหรือไม่จึงขอเบิกจำนวนมากไว้ก่อน	เสนอความคิดเห็น

	-ต่างคนต่างมาเบิก จำนวน 51 หน่วยงาน - -สร้างแกนนำในแต่ละหอผู้ป่วย -ประชุมสื่อสารให้เข้าใจตรงกัน	
3.อุปสรรคปัญหาก่อนดำเนินการ	-สต็อกไม่ตรงกับระบบ EMR -เบิกผิดชนิด ผิดวัน -เวชภัณฑ์หมดอายุ -ไม่ทราบสต็อกสินค้าที่แน่นอน บางชนิดไม่พอจ่าย บางชนิดมากเกินไปจนความจำเป็น	
4.อุปสรรคปัญหาระหว่างดำเนินการ	-ความไม่เข้าใจองค์ความรู้และกระบวนการของระบบโลจิสติกส์ -การนำแนวคิดไปใช้กับผู้ปฏิบัติงานที่มีภาระงานหลากหลายส่งผลต่อความสำเร็จ	
5.ผลการดำเนินงาน	-ลดระยะทาง -ลดระยะเวลา -ลดมูลค่าสต็อก -ความเที่ยงตรงของสต็อก -ร้อยละเวชภัณฑ์หมดอายุ -อุบัติการณ์เวชภัณฑ์ไม่เพียงพอ	

6.สรุปความถี่ (ข้อมูลที่ได้มาจากข้อ 5.1 หรือ 5.2)

เรื่อง	จำนวนความถี่
1.เป้าหมายของการนำโลจิสติกส์มาใช้ในการเบิกจ่ายเวชภัณฑ์	5
2.วิธีการพัฒนา	4
3.อุปสรรคปัญหาก่อนดำเนินการ	10
4.อุปสรรคปัญหาระหว่างดำเนินการ	10
5.ผลการดำเนินงาน	8

7. Key Success Factor

7.1 การศึกษาสถานการณ์ สภาพปัญหา ข้อบกพร่อง ขั้นตอนการทำงาน ของการเสนอความคิดเห็น

7.2 การกำหนดปัจจัยนำเข้าในการแก้ไขปัญหาอย่างชัดเจน ตรงประเด็น ครบถ้วน เช่น ตัวชี้วัดและเป้าหมาย วิธีการพัฒนา และได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร

7.3 การสร้างแกนนำ และทีมจิตอาสาในการพัฒนาระบบด้วยกัน พร้อมทั้งจะปรับปรุงแก้ไข โดยมีการชี้แจงนโยบาย การทำความเข้าใจหน้างานและการลงมือทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

7.4 มีการออกแบบระบบการเก็บข้อมูลที่ง่ายไม่ซับซ้อน

7.5 มีการวิเคราะห์ผลที่รวดเร็วและสม่ำเสมอให้เห็นถึงผลลัพธ์ของการปรับเปลี่ยนที่ชัดเจน

7.6 มีที่ปรึกษาจากองค์กรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญ

8. นวัตกรรมหรือสิ่งที่ได้จากการจัดการความรู้ (กรุณาแนบหลักฐาน)

/ คู่มือ

แผ่นพับ

และ / มีการเผยแพร่ความรู้ผ่าน โปรแกรมหรือระบบต่างๆ เมื่อวันที่..

(ระบุ).....

9. ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM

9.1 เกิดคู่มือเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ในการใช้ระบบโลจิสติกในการจัดการระบบเวชภัณฑ์กลาง โดยใช้กระบวนการ World cafe

9.2 เกิดนวัตกรรม การเชื่อมโยงระบบในการใช้บุคลากรร่วมกันทำให้มีการใช้บุคลากรอย่างเต็มประสิทธิภาพ

9.3 ขยายผลการดำเนินงาน ไปใช้ในการขนส่งผู้ป่วยและขนส่งผ้าผู้ป่วย

10. สรุปผลการนำเทคนิคไปปฏิบัติใช้

10.1 Lean management เป็นการลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

10.2 การใช้เทคนิค Milk run .ในการปรับปรุงวิธีการจัดวางผ้าและอุปกรณ์การแพทย์

10.3 การใช้ Bin ID หรือป้ายกำกับชั้นวางสิ่งของและการใช้หลักการ ABC ในการกำหนดโซนในการเก็บเวชภัณฑ์และผ้า

10.4 การเปลี่ยนวิธีในการขนส่ง โดยหน่วยงานเป็นผู้ไปส่งเวชภัณฑ์หรือผ้าเองทำให้ลดความแออัดบนผิวการจราจรในการใช้ลิฟท์

10.5 การจัดทำสต็อกที่ถูกต้องสามารถติดตามการใช้งานได้และมีการกำหนดสต็อกอย่างเหมาะสมกับปริมาณการใช้งานส่งผลให้ไม่มีของหมดอายุ มูลค่าสินค้าคงคลังลดลง 60%

11. After Action Review (AAR)

1. ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานของท่านได้อย่างไร

-การใช้ kanban ในการเบิกจ่ายเวชภัณฑ์ การจัดโซนอุปกรณ์การแพทย์และวัสดุสำนักงานและการลดขั้นตอนและเอกสารที่ไม่จำเป็นในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

2. ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาองค์กรได้อย่างไร

-การใช้ระบบโลจิสติกส์ทั้งองค์กรจะทำให้สินค้าคงคลังลดลงส่งผลต่อกระแสเงินสดในองค์กรมีการหมุนเวียนมากขึ้น บุคลากรมีความเชื่อมั่นในระบบการสนับสนุนการทำงาน ที่ทันเวลาและประหยัด

12. ภาพประกอบการทำกิจกรรม

(ลงชื่อ)

นางนงนุช แยมวงศ์

หัวหน้าหน่วยงาน

KM - MSMC